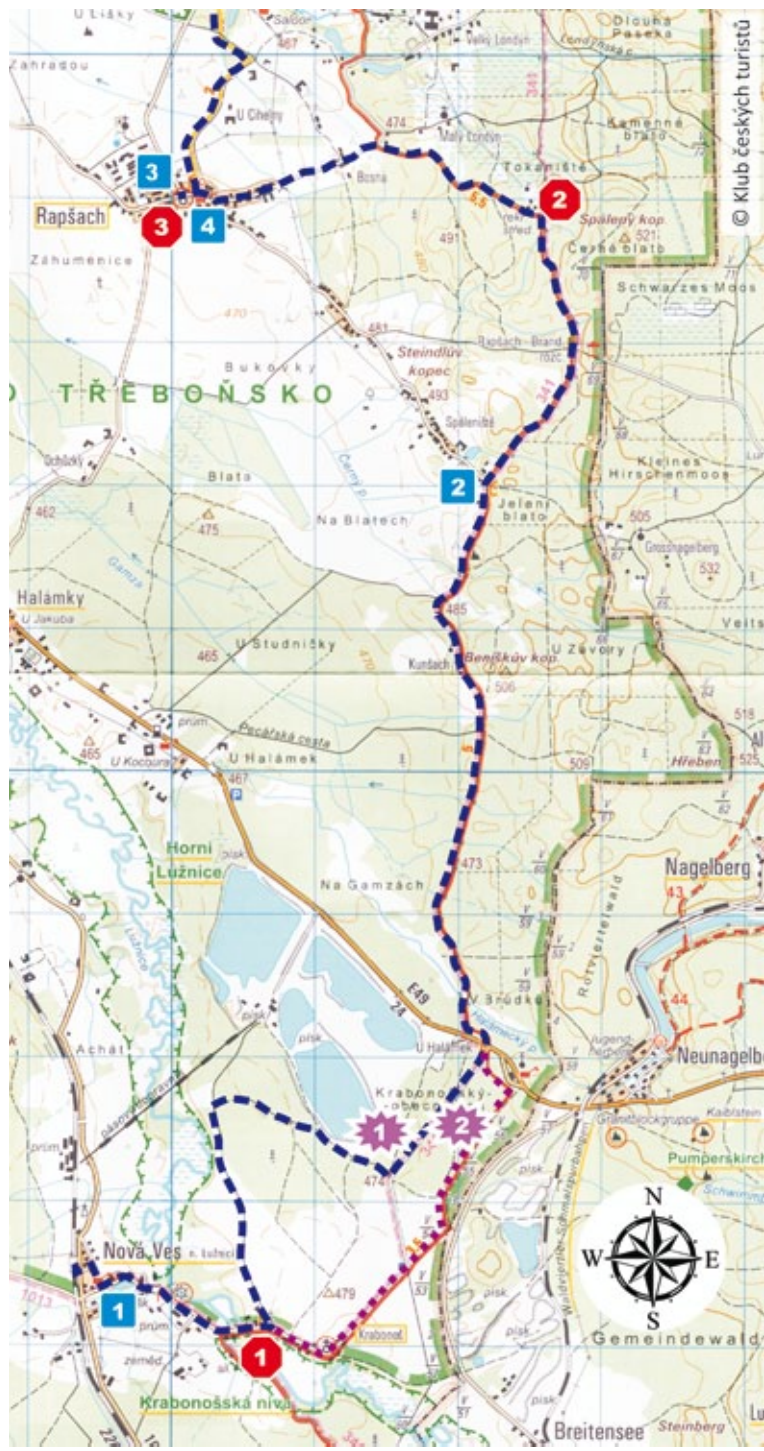

1 (CZ) | Nová Ves nad Lužnicí - Rapšach | 14,5 km

© Klub českých turistů

ITINERÁŘ

celk.	dist.	místo
0,0	0,0	Nová Ves nad Lužnicí, železniční zastávka
0,3	0,3	Nová Ves nad Lužnicí, napojení na cyklotrasu č. 1013
1,2	0,9	rozcestí, napojení na červenou turistickou trasu
3,2	2,0	rozcestí, odbočení vpravo z červené turistické trasy
4,2	1,0	pískovna, napojení na cyklotrasu č. 1013
5,5	1,3	hlavní silnice Třeboň - státní hranice, napojení na cyklotrasu č. 341
8,7	3,2	rozcestí, napojení na červenou turistickou trasu
9,6	0,9	Spáleníště - hájovna
11,8	2,2	rozcestí U Tokaniště
14,5	2,7	Rapšach

INFORMACE

- 1 Obec Nová Ves nad Lužnicí**
www.novaves.info
- 2 Ranč Spáleníště**
ubytování, stravování, volný čas
tel.: 776 659 977, 776 099 309
email: Ranc.Spaleniste@seznam.cz
www.hotelirskazizen.cz/ranc
- 3 Obec Rapšach**
www.rapsach.cz
- 4 Hotel Irská žižeň v Rapšachu**
ubytování, stravování, volný čas
tel.: 384 786 140
e-mail: Pruchova.katerina@seznam.cz
www.hotelirskazizen.cz

ZAJÍMAVOSTI

- 1 Pískovna ke koupání**
- 2 Borůvkový les**

ZASTAVENÍ

- 1 Boží muka u Krabonoše**
- 2 Na rozcestí Tokaniště**
- 3 Kostel sv. Zikmunda v Rapšachu**

BOŽÍ MUKA

Svištíme-li krajinou autem, vlakem nebo autobusem, málokdy si vůbec stihneme všimnout, že v těsném sousedství cest nebo jen kousek opodál stojí kaplička, boží muka, kříž... To ještě tak zaregistrujeme podél silnice křížky či kamenné desky s čerstvými květinami, věnečky a rozsvícenými svíčkami, které jsou příznačným mementem naší doby. Vstoupí-li ale do krajiny poutník, před jeho očima jako by se otevřel jiný svět. Rychlost chůze je člověku přece jen nejpřirozenější, a tak při ní lze naplno vnímat své okolí a zároveň přemýšlet o smyslu a významu toho, co jej obklopuje, aniž by riskoval fatální karambol. Při pěším pohybu krajinou je tak téměř vyloučené přejít ony na úvod zmíněné stavbičky bez povšimnutí. Jejich tichá, skromná krása podněcuje zvědavost, ať už jsou zjizveny časem či přičiněním lidských rukou, nebo jsou opečovávány svými ochránci. Tušíme, že právě toto místo bylo pro někoho natolik výjimečné, že zde neváhal investovat peníze, vlastní čas, um nebo síly. A možná právě to má pro nás zvláštní kouzlo. Zde většinou nedošlo k bitvě, při níž umírali tisíce vojáků, neodehrávaly se tu historické události, o nichž bychom se učili v dějepisu, neloučily se tu desítky či stovky exulantů při odchodu ze své domoviny, ani zde nedošlo k zázraku, který by stál u počátků zrodu monumentálního poutního kostela. Toto místo je spojeno s osudem jednoho konkrétního člověka, rodiny nebo malého lidského společenství. S osudem člověka, který chtěl po návratu z vandru za prací poděkovat vytesáním kamenných božích muk za šťastný návrat. Člověka, který tam, co dnes stojí křížek, zemřel pod tíhou svého nákladu. Lidí, kteří vystavěli kapličku u pramene, díky němuž nestrádali ani v době sucha. Tato místa jsou spojena s osudy obyčejných lidí, jakých je většina z nás. Lidí, o kterých patrně nebudou příští generace vědět zhora nic. A o to víc nás jejich příběhy zajímají, protože svým způsobem to jsou i naše příběhy. Bohužel dnes už málokdy narazíme na pamětníka, jenž nám k tomu kterému

BOŽÍ MUKA

Kolem cest často stojí zvláštní malé stavbičky. Těm stavbičkám říkáme kapličky, kříže nebo boží muka.

kaplička

kříž

boží muka

Ty stavbičky tam nestojí jen tak. Kapličky lidé stavěli například proto, že se na tom místě stal zázrak. Kříže lidé stavěli například proto, že na tom místě někdo umřel. A boží muka lidé stavěli například proto, aby tím poděkovali Bohu. Každá ta stavbička má svůj příběh. Ale ten příběh my už dnes většinou neznáme. A to je škoda.

místu vypoví historku nabývající leckdy časem rozměru legendy. Příběhy se vytrácejí spolu s tím, jak se mění svět kolem nás. Jsme vedeni k přesnosti a pravdě vědeckého poznání. A přitom si ani neuvědomíme, že to, co je nám dennodenně jako pravda prezentováno, je často od pravdy stejně daleko, ne-li dále, jako vyprávění místního pamětníka o dávných událostech v jeho rodném kraji. Neochuzujeme se tak o zkušenosti našich předků, které pak znovu složitě objevujeme? A vytváříme my nové příběhy a k nim to, co by je mohlo připomínat a co by mohlo vzbuzovat zvědavost příštích generací, tak jako my se zvědavě díváme například na kapličku u cesty? Neztrácíme spolu s dávnými lidskými příběhy a s prací, která přesahuje hranici vlastního okamžitého prospěchu, také naše kořeny? Neztrácíme naši glorifikovanou svobodu tím, že bezpečí domova redukuje na rozměry vlastního bytu a okolní krajina se pro nás stává neznámou?

Došli jsme k obrovské pískovně před Halámkami. Kvůli velké ceduli „Zákaz koupání“ si v ní ale můžeme jen smočit nohy. Ovšem o pár metrů dál v lese jsou obrovské, více než centimetr velké borůvky!

KŘIŽOVATKA NA TOKANIŠTI

Křižovatek potkáme v životě spoustu. Vždy, když se rozhodujeme, co budeme dělat dál, je to takové rozcestí, jako právě tady. Kraj, kterým procházíme, byl chudý a bylo tu málo práce. Proto asi před 200 lety odcházeli lidé za moře, do Ameriky, aby tam hledali nový život. Museli se pořádně rozmyslet, jestli zůstanou tady se svými přáteli, nebo se vydají na cestu a půjdou hledat nové živobytí. Ale jiným lidem se v tomto kraji naopak líbilo a přicházeli z jiných koutů Čech a zakládali zde nové vesnice. Rozcestí na jejich pouti životem je přivedla až sem. Protože to byl pro ně nový svět, dávali vesnicím stejná jména, jaká měla města v dalekých zemích - Nový York, Paříž, Londýn, Benátky, Mexiko. Tito nově přichozí lidé roz-

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Došli jsme k obrovské pískovně. U pískovny je cedule: Zákaz koupání. V pískovně si proto můžeme pouze smočit nohy. Kousek od pískovny jsou v lese obrovské borůvky.

KŘIŽOVATKA NA TOKANIŠTI

Kraj kolem obce Suchdol nad Lužnicí byl dříve chudý. Lidé neměli práci, a proto se museli odstěhovat. Ale brzy přišli jiní lidé. Postavili si nové vesnice. Těm vesnicím dávali jména, jako mají města v cizích zemích. Vesnice se proto jmenují například Paříž, Londýn, Benátky, Mexiko a podobně. Lidé žijící v těch vesnicích se živili výrobou keramiky, výrobou železa nebo těžbou rašeliny.

víjeli v kraji zejména hrncířství, těžbu rašeliny, těžbu železné rudy a výrobu železa. První huť tu fungovala od roku 1794, roku 1848 zprovoznil první vysokou pec.

Na konci 19. století železářství zaniklo. V hutích se topilo dřevěným uhlím, které se páliho na mnoha místech v okolí. Vyrostly tu také dílny pro železnici, které fungovaly od roku 1828. Vagóny nejprve tahali koně, později, od roku 1872, parní lokomotivy.

Máme za sebou asi dvanáct kilometrů a odpočíváme na rozcestí. Mezi opozdílci se, ruku v ruce, objevují i Jirka se Zuzkou. Jirkovo chodidlo a špička, které mu dělají při chůzi velké potíže, jsou po těch pár kilometrech už určitě hodně otláčené. A Zuzky kyčel se jistě ozývá při každém kroku. Musí je to stát obrovské přemáhání. Ale jdou a ještě ani jednou si nepostěžovali!

RAPŠACH, KOSTEL SV. ZIKMUNDA

Původ obce Rapšach spadá do 12. století. Její dominantou je kostel sv. Zikmunda, k němuž podle pověstí patřil i klášter. Gotický chrám byl postaven v polovině 15. století, věž s portálem je z roku 1890. Pověst praví, že kdysi jedna hraběnka zabloudila v lesích kolem Lužnice. Když marně několik dní nemohla najít cestu zpět, slíbila, že když se jí podaří zachránit se, nechá na tom místě postavit kostel. Netrvalo dlouho a ze zajetí lesa ji vysvobodil jakýsi uhlíř. A hraběnka svůj slib splnila. Když chtěli stavět kostel v Tušti, třikrát kameny, trámy i základy přes noc zmizely a objevily se v Rapšachu. A tak byl nakonec kostel postaven právě tam a byl zasvěcen svatému Zikmundovi.

Svatý Zikmund pocházel z Burgundského království, které leželo v dnešní Francii a jehož obyvatelstvo tvořili převážně příslušníci německého pohanského kmene. Zikmund přijal katolickou víru. Za své sídlo si zvolil Ženevu a nechal vybudovat klášter St. Maurice-en-Vallais i s chrámem v Agaunu. Je to v Evropě jediné místo, kde od té doby bez přerušení trvá

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Odpočíváme na rozcestí.
Přichází Jirka a Zuzka.
Všechno je už určitě bolí.
Ale Jirka se Zuzkou si ani jednou nepostěžovali!

RAPŠACH, KOSTEL SV. ZIKMUNDA

Ves Rapšach je velmi stará. Ještě předtím tam byl ale jen hluboký les. A v tom lese jednou zabloudila paní hraběnka. Když už hraběnka bloudila dlouho, měla velký strach. A tak ta hraběnka dala slib. Slíbila, že za svou záchranu na tom místě postaví kostel. Zanedlouho hraběnku zachránil uhlíř. Hraběnka pak svůj slib splnila a kostel nechala postavit. Ten kostel dodnes stojí uprostřed Rapšachu. Je to kostel svatého Zikmunda.

řeholní společenství. Zikmund podporoval i budování škol. V roce 516 zemřel jeho otec, král Gundobald, a Zikmund převzal vládu v Burgundsku. V roce 522

se dal unést hněvem a kvůli své údajně plánované vraždě dal zardousit svého syna Sigerika. Pak se vrhl na jeho tělo a hořce prý svého činu litoval. Začal se postit a vydal se konat velmi přísné pokání. Prosil Boha o potrestání a přál si zemřít mučednickou smrtí. V následujících letech bojoval proti Frankům, které vyhnal, ale jeho bratr Chlodomar se rozhodl k dalšímu útoku na Burgundsko. Zikmunda, jeho manželku i oba syny dal vhodit do studny při vesnici Coulmiers. Tam prý leželi do 16. října 535 nebo 536, kdy dostal opat Venerand konečně dovoleno jejich ostatky vyzvednout a převést je do svého kláštera sv. Mořice. Slavnostní přenesení se dle zvykového práva rovnalo svatořečení. Podle svědectví biskupa Řehoře Tourského byl Zikmundův hrob oslaven zázračnými uzdraveními a ze studny, v níž tak dlouho jeho tělo leželo, pili prý vodu nemocní zimnicí a docházeli náhlého uzdravení. V roce 1365 při návratu z Avignonu navštívil klášter sv. Mořice Karel IV. a dosáhl toho, že mu bylo darováno tělo sv. Zikmunda. Ostatky byly uloženy v nové kapli chrámu sv. Víta.

